

Ñiic 20

1. Mëe ci guàndœœenikœen Kuoth bèn lòk, ci Kuoth caræ bèn päl kæ šoo /cæ Kään bilæ jæk?

-Šèth.

2. Kæ šoo guàndœœenikœen ti ñuan ca Kuoth lòk, æ ña mi ci Kuoth æ mÿk kæ šoo bi Kään bèn kæ jæ mœ?

-Æ Æb-ram.

3. Ci Kuoth Æb-ram mÿk kæ šoo /kèn Æb-ram duèr?

-Šèth.

-Æb-ram ca jæ dap ræi duirä.

4. Kä æ ñu ci Kuoth Æb-ram mÿk œ?

-Æb-ram ñäähæ jæ i duèerkæ ròñkæ kæ liädæ thin.

-Æb-ram ñäähæ jæ i Kuoth kärœa æ jæn dè jæ Kän œ.

-Æb-ram ñäähæ jæ i bi Kuoth Kään jæk.

5. Cu Æb-ram Thÿÿ-ri bèn kuæn. Cukæ bèn tè gaat di?

-Cäñæ ni kæl.

6. Kä æ ñu ci Æb-ram kænæ Thÿÿ-ri bèn /thil gaat œ?

-Kæ šoo Thÿÿ-ri æ röl.

7. Kä æ ñu mi ci Kuoth æ làr Æb-ram i bæ làt œ?

-Ci Kuoth Æb-ram jiook i bänyni wiecdu piny, kä wer guäth in bi Kuoth ji both thin.

8. Ci Kuoth ruac kæ Æb-ram kæ jœwdæ. Kä ruac Kuoth kæ kœen idi æn nini titi?

-Æn nini titi, Kuoth ruacæ kæ kœen kæ Böödæ, ni Bayböl.

9. Æ ñu mi ci Kuoth æ làr Æb-ram?

-Min nhamdiæn, ci Kuoth Æb-ram jiook i bæ tèè kæ kuay ti guan ti bi la dòr mi diit æ lòñ.

-Min ræwdiæn, ci Kuoth æ lar i bæ Æb-ram pöth.

-Min diœœkdiæn, ci Kuoth æ lar i bæ næi ti puœth kæ Æb-ram pöth, kä bæ næi ti lam kæ Æb-ram lam.

-Min ñuaandiæn, ci Kuoth æ lar i bæ næi diaal pöth kæ ram kæl kä kuay Æb-ram.

10. Kä æ ña min mœe kuÿ Æb-ram, mi bi puœth nææni diaal bèn kæ jæ mœe?

-Æ Kään.

11. Æ ñu mi bi Kään æ làt?

-Bi Kään bèn kä tiamæ buœm duirä.

-Bi Kään bèn kä tiamæ buœm lieth.

-Bi Kään bèn kä tiamæ buœm Ciæ-tan.

-Bi Kään bèn kä bæ Kuoth kænæ naath bèn nyœk kæ màt kææel.

12. Ci Æb-ram ruac Kuœth bèn ñäth?

-Juä.

13. Kæ koer kä mēē ci Kuoth ruac kæ Æb-ram, æ ñu mi ci Æb-ram æ làt?

-Cu Æb-ram wic ēē ciēñæ thin bàny piny, kä cuæ Kuoth guæœer kæ guààth in bæ jæ bòth thin.

14. Ci Kuoth Æb-ram both ni?

-Ci Kuoth Æb-ram both wic mi pay tuœœek mi cœali Kan-aan.

-Tiimi Loet i æ ña?

-Loet æ gat dāman Æb-ram ēē ci wä muun Kan-aan kæ Ab-ram kææel.

-Cäñ kæel, cuæ tè kæ riæk mi ci tuœœek kam Loet kænæ Æb-ram.

Kuænæ Tuk 13:5-7

5-Tāmæ Loet, min jāl kææel kæ Æb-ram, tææ kæ šœek, kæ dèèt, æ mäni kÿmni bä.

6-Kä /ci mun kæ lææ luäñ kæ luäk kæ šoo bikæ cieñ kææel, kæ šoo kuakæin ñuankæ æ lõñ ti dè kæ pèn ciañ kææel.

7-Kä cu rœal tuœœek kam lààtni Æb-ram kænæ lààt Loet.

-Æ ñu æn nin ci tuœœek kam Æb-ram kænæ Loet?

-Tè Æb-ram kæ dèt ti ñuan kænæ šœek.

-Tè Loet bä kæ dèt ti ñuan kænæ šœek.

-Kä kæ šoo tè Loet kænæ Æb-ram kæ dèt kænæ šœek ti ñuan, cuæ /thil guààth mi ròñ mi dè lèi diaal laak thin.

-Kä cu Æb-ram ñu car kæ šoo bæ riæk thuk?

Kuænæ Tuk 13:8-9

8-Kä cu Æb-ram Loet jiok, “Æ jæ /thil gak kamdan koenæ ji, kiæ kam lààtnikä kænæ lààtku. Kæ šoo lapnæ gaat raam kæel.

9-Æn šœewæ diitæ /cæ tè nhiamdu nun? Dààknæ jāl kÿyl. Mi bi wä caam, bä wä cueec; kä mi bi wä cueec, bä wä caam.”

-Ci Æb-ram æ car i bikæ dhil dāk piny kænæ Loet.

-Ci Æb-ram æ car i bi Loet dhil mèk kæ guààth in bæ wä cieñ thin.

-Mi ci Loet mÿk ni ciañ ræi tœœrä, dè Æb-ram ciañ ni wïc päämni.

-Mi ci Loet mÿk ni ciañ wuœthni päämni, dè Æb-ram ciañ ni ræi tœœrä.

-Kuænæ min ci Loet æ mÿk i bæ làt:

Kuænæ Tuk 13:10-11

10-Kä cu Loet guii kä næænæ ræi tœœrä Joer-dæn thiäñæ kæ pie æ goea, cèt kæ kak Kuàr, cèt kæ mun Yi-jip, æ wèè kæ wä kä Dhœœr.

11-Kä cu Loet rœ mèk pèk tœœrä Joer-dæn kæliw kä cuæ cu šòth pèk kënyä càñ. Kä cu wuni dàñ ræw titi cu dāk piny inœ.

-Ci Loet mÿk ni šoo bæ cieñ ræi tœœrä.

-Kä æ ñu ci Loet mÿk ni cièñ ræi tœœrä mœ?

-Kæ šoo tææ kæ wal ti ñuan ti dè dètkæ kænæ šœœkæ luäk kæ läš wal.

-Loet caaræ ni juaay kärœa.

-Loet caaræ ni ñuan dèètkæ kænæ šœœkæ.

-Loet caaræ ni šoo bæ tè kæ ñœak.

-Ci Loet mèk mi jiääk car kæ šoo bæ wä cieñ ræi tœœrä.

-Kä æ ñu ci Loet mèk mi jiääk kàn œ?

-Kæ šoo /kèn Loet Kuoth thiec i bæ ñu læl.

-Kæ šoo ci Loet lieñ Kuœth lòk.

-Ci K-æn lieñ Kuœth lòk, kä cuæ däman ni Æ-bæl näk.

-Kä kuay K-ÿn lòkæ lieñ Kuœth bä.

-Kä cu kuay K-ÿn diaal cu liu kæ nyœc.

-Æ ñu mi dè tuœœk mi canæ lieñ Kuœth lòk?

-Mi canæ lieñ Kuœth lòk, banæ liu bä.

-Mi canæ lieñ Kuœth lòk, banæ wä bar maac mi /thil pèk mi ci Kuoth æ rialikä kæ kui Ciæ-tan kænæ dayiæminkæ.

-Dè dèt kæ šœk kænæ kuak koen kän kä Bar Maac mi /Thil pèk?

-Šèth.

-Ci Lœt æ lòk i bæ Kuoth liñ, kä cuæ wä cieñ ræi tœœrä.

Kuænæ Tuk 13:12-13

12-Kä cu Æb-ram cieñ muun Kan-aan, mää ci Lœt wä cieñ kam rÿkni kä cuæ kÿmnikæ yian kä Thœ-dœm.

13-Tämæ kä wuni Thœ-dœam kæ næi ti jïäk ti làtkæ duèèr nhiam KUÀR.

-Ræi tœœrä tææ kæ rÿk dàñ ræw æn wani.

-Cioot rÿkni dàñ ræw titi æ Thœ-dœm kænæ Gœm-rœ.

-Ji Thœ-dœam kænæ Gœm-rœ /ca Kuoth ñäth.

-Ji Thœ-dœm kænæ Gœm-rœ kæ næi ti jïäk.

-Ci Kuoth jïäk wièc Ji Thœ-dœam kænæ Gœ-rœ bèn næn?

-Juä.

-Tæ kæ mi dènæ car kä tççnæ kä Kuoth?

-Šèth.

-Tæ kæ mi dènæ lat kä tççnæ kä Kuøeth?

-Šèth.

-Tæ kæ mi dènæ làt kä tççnæ kä Kuøeth?

-Šèth.

-Æñu mi ci Kuøth æ làr Æb-ram kæ koer kä mää ci Loet šòth ræi tœœrä?

Kuænæ Tuk 13:14-15 kænæ 17

14-Kä cu KUÄÄR Æb-ram jioek kæ koer kä mää ci Loet däk piny kæ jæ, “Kapni wañdu nhial guäth in ti thin kä guic cam kænæ cuœc šœa, këny cãñ kænæ këny cãñ.

15-Æn mun æ nææni mæ kæliw bã jæ kam kuayku diaal æ mäni cãñ kæ.

17-Wer, jãli kæ pèk loœacdu wii muœœen æ mæ, kæ šoo šän kãmä jæ ji.”

-Ci Kuøth æ lar i bæ mun Kan-aan kæliw kãm Æb-ram.

-Mæmæ æ mi ci Kuøth æ làr Æb-ram bã:

Kuænæ Tuk 15:5-6

5-Kä cu KUÄÄR, Æb-ram nañ raar kä cu wee, “Liœc nhial kä kuæn kuœl nhial– mi bi kæ luãñ kæ kuen.” Kä cuœ jæ jioek, “Inœ bi kuayku cèt kæ nœ.”

6-Cu Æb-ram KUÄÄR ñäth, kä cuœ jæ cu möc cuœœeñ kæ šoo bæ jæ coel i guàn cuñni.

-Ci Kuøth æ lar i bi Æb-ram tè kæ kuay ti ñuan cèt kæ kuœl nhial.

-Kæ kuœl dañdi ti tè æn wani?

-Kæ ti ca dè luãñ kæ kuen.

-Kä Æb-ram /thilæ jæ gaat, ci Kuoth æ jiok i bi kuaykæ cèt kæ kuæl.

-Kä kæ šoo /thil Æb-ram gaat, cu Ab-ram ñöt kæ mi ñäãthæ Kuoth?
-Juä.

-Æb-ram ñäãthæ jæ bi Kuoth æ möc kæ gat cãñ kææl.

-Æb-ram ñäãthæ jæ bä i bi ram kææl kä kuaykæ la rami bi Kuoth æ jæk kæ šoo bæ la Kään nææni diaal.

-Mæmæ æmin ci Kuoth æ làr Æb-ram bä:

Kuænæ Tuk 15:13-16

13-Kä cu KUÄÄR æ jiok, “Ñäc ni jæ bi kuayku la rool wic mi /ci mœe wiecdiæn, kä kæn ba kæ ciæñ æ la kuaany kæ run ti 400.

14-Kä bä dør èè ci kæ ciæñ æ jæk duäc, kä kæ kœeræ bikæ bèn raar kæ kuak ti guan æ loñ.

15-Kä jin, bi wä kä guuri kæ mal kä ba ji kòny æ ci tèè kæ run ti ñuan.

16-Kä kæ kœer ricni dañ ñuaan bi kuayku luny jœk, kæ šoo /kèn duèèr Æ-mu-ræt guààthdæ ni cöp.”

-Ci Kuoth æ lar i bi kuay Æb-ram wä cieñ muun doediæn, kä kæ kœer runi ti 400, bi Kuoth kæ luœec muun Kan-aan.

-Kä cu Kuoth æ ñàc idi i bæ tè kæ mi bi tuœœek kä kuay Æb-ram?

-Kuoth ñäcæ min bi tuœœek kä kuay Æb-ram æ /kàn kæ ni dieth.

-Ñäci min dè tuœœek iruunœ?

-Šèth.

-Ñäci min dè tuœœek kæ pay æ bee mœe?

-Šèth.

-Ñäci min dè tuœœk kæ ruœn æ bee mœ?

-Šèth.

-Kä Kuoth ñäcæ ti diaal.

-Kuoth ñäcæ min dè tuœœk kä koen iruun.

-Kuoth ñäcæ min dè tuœœk kä koen kæ pay æ bee mœ.

-Kuoth ñäcæ min dè tuœœk kä koen kæ ruœn æ bee mœ.

-Kuoth kärœa ñäcæ min dè tuœœk nhiam.

-Kä mœë ci Æb-ram tè kæ run ti 99, cu Kuoth rœ nyœk kæ ruac kæ Æb-ram.

Kuænæ Tuk 17:1-5

1-Mœë ci Æb-ram tè kæ run ti 99, cu KUÄÄR päl kä jæ wèè i, “Æ Šän Kuoth mi bumni jæn kä ti diaal; jäli nhiamdä æ /thil diw.

2-Šän bä ñutdä guœk kamdä koenæ ji kä bi rœ rep æ lõñ.”

3-Cu Æb-ram nhiamdæ guœl piny, kä cu Kuoth æ jiok,

4-Kä šä, mæmæ æ jæn ñutdä kæ ji: Bi laa guàn dòòri diaal.

5-/Ca ji bilæ nyœk kæ ciot i Æb-ram; ba ciotdu cœl i Ab-ram, kæ šoo cä ji jakä guàn dòòri diaal.”

-Ci Kuoth ruac kæ Æb-ram, kä cuæ jæ cak ciot.

-Æ ciot in diæn pay cæk Æb-ram mœ?

-Æ Ab-ram.

-Kä æ ñu cu Kuoth Æb-ram cæk ciot œ?

-Kæ šoo bi Ab-ram tèè kæ kuay ti ñuan.

-Kä cu Kuoth Thyÿ-ri nyœk kæ muœc ciot mi dœñ.

Kuænæ Tuk 17:15-16

15-Kä cu Kuoth Ab-ram nyœk kœ jioƚ, “Kœ kui ciekdu ni Thÿÿ-ri, /ci jœ bi nyœk kœ ciot i Thÿÿ-ri; bi jœ cœl i Thÿÿ-ra.

16-Bä jœ pœth ƚä bä ji möc gat kœ jœ. Šän bä jœ pœth kœ ŝoo bæ la man dœri diaal; bi Kuàr nath ti dît bèn raar puœœnydœ.”

-Æ ciot indiæn èè pay cak Thÿÿ-ri?

-Æ Thÿÿ-ra.

-Kä æ ñu cu Kuoth Thÿÿ-ri nyœk kœ muœc ciot œ?

-Kœ ŝoo bi Thÿÿ-ra tèè kœ kuay ti ñuan bä.

-Kœ ŝoo Thÿÿ-ra æ rœl, ƚä cœ dœñ æ lòñ, ci Kuoth æ lar i bi Thÿÿ-ra la man kuayni diaal.

-Kœ ŝoo Thÿÿ-ra æ rœl, ƚä cœ dœñ æ lòñ, ci Kuoth æ lar i bi Thÿÿ-ra tèè kœ dhoel.

-Kuænæ min ci Ab-ram æ lât kœ ƚœr ƚä mèè ci Kuoth titi kuæn:

Kuænæ Tuk 17:17

17-Kä cu Ab-ram nyiamdœ guœl piny; ƚä dœlœ tòk ƚä jioƚœ rœœdœ, “Bœ tèè kœ gat mi dè dâp wut mi ci tèè kœ run ti 100?
Æ dè Thÿÿ-ra læ dap æ cœ tèè kœ run ti 90?”

-Kä æ ñu ci Ab-ram tòk dœl œ?

-Dœl Ab-ram tòk kœ ŝoo /cœ Kuoth ñäth?

-Šèth.

-Ci Ab-ram tòk dœl kœ ŝoo tœ kœ run ti 100, ƚä ci Thÿÿ-ra tèè kœ run ti 90, ƚä ci Kuoth bèn kœ ŝoo bæ kœ bèn möc kœ gat.

-Tèè Kuoth kœ luañ kœ ŝoo bæ wut mi tèè kœ run ti 100, ƚœnœ ciek mi rœl mi ci tèè kœ run ti 90 möc kœ gat?

-Juä.

-Tæ kæ mi dè bÿc kä Kuoth?

-Šèth.

-Kä æ ña ænëë cak ram in nhiam?

-Æ Kuoth.

-Kä æ ña ænëë cak ciek in nhiam?

-Æ Kuoth.

-Æ ña mi käm tèk gaat diaal?

-Æ Kuoth.

-Tæ kæ mi /ci Kuoth æ dè luãñ kæ lätni?

-Šèth.

-Tè Kuoth kæ luãñ i dèræ wut mi tè kæ run ti 100 kænæ ciek mi röl mi tè kæ run ti 90 gat bä.